

Prelatovo pismo (listopad 2009.)

"Prolazimo kroz razdoblje koje je prikladno da pročistimo svoju vjeru, ojačamo nadu, rastemo u ljubavi te da radimo svoj posao, o kojem se god radilo, profesionalnom zahtjevnosti, pravom nakanom, prikazujući sve tako da u društvu bude pravi smisao za odgovornost i solidarnost".

25.10.2009.

Predragi moji, neka mi Isus čuva
kćeri i sinove!

Sutra, drugoga listopada, zahvalit ćemo Gospodinu na godišnjici utemeljenja Opusa Dei. Četiri dana nakon toga, 6. listopada, sedma je godišnjica kanonizacije našeg Utemeljitelja. S obzirom na ta dva dana mislim da bi bilo dobro razmatrati o *nadnaravnoj intuiciji* našeg Utemeljitelja, riječima Ivana Pavla II.[1] - posvećujuće vrijednosti svakodnevnog rada usred svijeta, potrebe da kroz svakodnevna događanja odgovorimo na želju Boga koji se želi susresti sa svakim od nas. Možemo savršeno razumjeti da je naš Otac bio „ludo zaljubljen“ dok je razmatrao riječi koje je Bog uputio preko Proroka: *meus es tu - ti si moj*.
[2]

Mi znamo da je rad sveopća i potrebna stvarnost, prisutna u životima ljudi na zemlji, sredstvo da se osiguraju osobna i obiteljska sredstva, veza zajedništva s drugima i prilika da se usavršavamo. **Takvo**

shvaćanje rada postat će za kršćanina još šire i dublje, jer je rad za njega sudioništvo u Božjem stvaralaštvu. Bog je stvorio čovjeka, blagoslovio ga i rekao mu: Plodite se i množite i napunite zemlju i sebi je podložite! Vladajte ribama u moru i pticama u zraku i svim živim stvorenjima što puze po zemlji (Post 1,28). I, osim toga, budući da ga je Krist na sebe uzeo, rad nam se pojavljuje kao otkupljena i otkupljujuća stvarnost: on nije samo čovjekovo područje života već i sredstvo i put svetosti, stvarnost koja se može posvećivati i koja kao takva posvećuje.[3]

Ivan Pavao II. je živim riječima izrekao taj nauk tijekom kanonizacije našeg Utemeljitelja, u odnosu na tekst o stvaranju čovjeka: *Jahve, Bog, uzme čovjeka i postavi ga u edenski vrt da ga obrađuje i čuva,[4]* rekao je sveti Otac, što nas podsjeća na to da

je Stvoritelj povjerio zemlju čovjeku da je *obrađuje i čuva*. Vjernici koji sudjeluju u različitim životnim stvarnostima ovoga svijeta doprinose ostvarivanju tog Božjeg plana. Rad i bilo koja druga aktivnost, obavljeni uz pomoć Božje milosti, pretvaraju se u sredstvo posvećenja.[5]

Tijekom ceremonije beatifikacije, 17. svibnja 1992., Rimski Prvosvećenik je rekao da je sv. Josemaría „**neumorno propovijedao taj univerzalni poziv na svetost i apostolat. Krist sve poziva na to da postanu sveti u stvarnostima svakodnevnog života. Stoga je rad sredstvo postizanja osobne svetosti i vršenja apostolata kada se živi u jedinstvu s Isusom Kristom, jer se Sin Božji, po utjelovljenju, na određen način sjedinio sa stvarnošću ljudi i svega stvorenog.** [6]

Nije potrebno još jednom naglasiti tu temeljnu točku duhovnosti Opusa Dei jer uvijek možemo prodrijeti još dublje u neiscrpno duhovno bogatstvo i vjernije ga prakticirati, računajući na Božju pomoć i zagovor našeg Oca. Sv. Josemaría je često naglašavao da, dok je ljudi koji rade, bit će i onih ljudi koji, potaknuti tim duhom, pokazuju svojim prijateljima i kolegama da je moguće doseći kršćansko savršenstvo, svetost, posvećenjem svojih poslova, surađujući s Bogom u usavršavanju stvorenog i surađujući s Kristom u tome da dozru plodovi otkupljenja.

Poslušajmo što nam govori sv. Josemaría: ***Mi smo ljudi u svijetu, obični kršćani u krvotoku društva. Gospodin želi da upravo usred svojeg zanimanja djelujemo sveto i apostolski. On želi da se mi sami u poslu posvetimo, da posvetimo svoj rad i da drugima pomažemo da se kroz rad posvete. Budite***

***uvjereni u to da na vas Bog u vašoj
okolini čeka, kao otac koji ljubi,
kao prijatelj koji ljubi. I neka vam
osim toga bude jasno značenje
vašeg odgovorno obavljenog
posla: on nije samo sredstvo za
uzdržavanje vašega života već i
neposredna služba na
unapređenju društva, nošenja
tuđeg tereta i prilika da se
podupiru lokalne i svjetske
inicijative koje su posvećene
blagostanju pojedinih ljudi i
čitavih naroda koji žive u bijedi.***[7]

Zanimaju li nas uistinu ljudi koji nas
okružuju? Tinja li u našim srcima
snažan apostolski žar? Profesionalan
posao i sve u vezi s njim sastavni je
dio ambijenta unutar kojeg možemo
vršiti opće svećenstvo koje smo svi
primili krštenjem. Imajmo to na umu
tijekom ove svećeničke godine.

Riječi našeg Oca snažno odjekuju u
sadašnjem trenutku koji je obilježen

snažnom financijskom krizom u mnogim zemljama. U isto nas vrijeme podsjećaju na to da je posao u svakom pogledu sredstvo. Kao što nas je on također učio: ***Dobra svijeta nisu loša; ona postaju lošima kada ih čovjek uzdiže u idole i kada se pred njima klanja; ona postaju plemenita kada ih pretvaramo u sredstva za činjenje dobra, u kršćansku zadaću pravednosti i ljubavi. Ne možemo ići za ekonomskim dobrima, poput onih koji traže svoje blago; naše je blago ovdje, leži u jaslama. To je Krist, i prema Njemu moramo upraviti svu našu ljubav, jer gdje ti je blago, ondje će ti biti i srce (Mt 6,21).***[8]

Ako se na profesionalan posao gleda kao na cilj sam po sebi, a ne kao na sredstvo da se postigne krajnji cilj ljudskog života – zajedništvo s Bogom i u Bogu s drugim ljudima – priroda posla biva nagrđena i gubi svoju

najveću vrijednost. Bit će pretvoren u aktivnost koja je zatvorena transcendentnom, u kojoj stvorenje zauzima mjesto Boga. Posao učinjen na taj način također ne može biti sredstvo u pomaganju Kristu u Otkupljenju, koje je započelo dok je On radio kao tesar u Nazaretu i bio „istrošen“ na Križu, na kojem je dao svoj život za spasenje čovječanstva.

Benedikt XVI. je nedavno govorio o tim idejama u svojoj enciklici *Caritas in veritate*, u kojoj predstavlja socijalni nauk Crkve u kontekstu globalizacije društva. Naglašavajući da u današnjim okolnostima **prvi kapital koji treba sačuvati i dati mu vrijednost jest sâm čovjek odnosno osoba u svojoj cjelovitosti.**^[9] Papa naglašava, što je već učinio i II. vatikanski koncil, da je **čovjek naime začetnik, središte i svrha svega gospodarskoga i društvenog života.**^[10] Na taj način, smještajući u središte svih rasprava

ljudsku osobu, stvorenu na sliku Boga i uzdignutu po Kristu na dostojanstvo božanskog posinstva, Sveti Otac jasno se izražava protiv determinizma koji leži ispod mnogih koncepata u političkom, ekonomskom i društvenom životu.

U isto vrijeme Papa naglašava transformirajuću energiju oslobođenu u društvu u kojem postoji istinska sloboda, sloboda koja je utemeljena na istini. Govoreći o razvoju naroda piše: **Zapravo, institucije same po sebi nisu dostatne jer je cjelovit ljudski razvoj nadasve poziv koji podrazumijeva da svi slobodno i solidarno preuzmu odgovornost. Osim toga, takav razvoj zahtijeva transcendentni pogled na osobu, to jest potrebit je Boga: bez njega razvoj ili nije moguć ili pak biva povjeren isključivo čovjeku, koji upada u preuzetnost samospasenja**

da bi najzad promicao dehumanizirani razvoj.[11]

U vremenima krize poput ove, koja ima izravne posljedice na toliko ljudi, može se pojaviti dvostruka opasnost: s jedne strane naivno vjerovanje da će tehnička rješenja sama po sebi riješiti sve probleme, a s druge strane prepustiti se te biti preplavljen pesimizmom ili rezignacijom, kao da je sve što se događa neizbježno, kao da je nemoguće izbjeći posljedice ekonomskih zakona.

Oba stava su kriva i opasna. Muškarac i žena koji su vjernici trebaju iskoristiti ovu situaciju kako bi sami rasli u krepostima, živeći velikom istančanošću duh nenavezanosti, ispravne nakane, radeći bez suvišnih dobara, i toliko drugih malih aspekata... Mi znamo, štoviše, da smo uvijek u rukama Boga Oca; i ako Božja providnost dopušta te poteškoće to je zato da

može izvući dobro iz zla: Bog piše ravno po krivim crtama. Prolazimo kroz razdoblje koje je prikladno da pročistimo svoju vjeru, ojačamo nadu, rastemo u ljubavi te da radimo svoj posao, o kojem se god radilo, profesionalnom zahtjevnosti, pravom nakanom, prikazujući sve tako da u društvu bude pravi smisao za odgovornost i solidarnost. Molimo li se za rješenje velikog problema nezaposlenosti?

Uz to, teške okolnosti mogu iznijeti na vidjelo skrivene snage u svakoj osobi. Jedna od najvažnijih poruka ove enciklike jest poziv na to da se pročiste odnosi između pravednosti i ljubavi, bez odvajanja vršenja tih dviju kreposti. Velik izazov ovog razdoblja je, kaže Papa, **na području mišljenja i na području ponašanja koji pokazuje kako ne samo da se tradicionalna načela društvene etike, kao što su transparentnost, poštenje i odgovornost ne smiju**

zanemariti i oslabiti, nego, štoviše, i u tržišnim odnosima, načelo besplatnosti, logika dara, kao izraz bratstva, smiju i moraju naći svoje mjesto unutar redovite ekonomske djelatnosti. To je zahtjev čovjeka u ovom sadašnjem času, ali i zahtjev same logike ekonomije; naposljetku, zahtjev ljubavi i istine.[12]

Dolazi mi na pamet nauk koji je širio sveti Josemaría u svojim spisima i u susretima s vrlo različitim ljudima. U jednoj propovijedi uputio je ove riječi slušateljima: ***Budite uvjereni, da samo pravednošću nikada nećete moći riješiti velika pitanja čovječanstva. Ne čudite se ako se ljudi koji iskuse samo suhoparnu pravednost osjećaju povrijeđeni, jer dostojanstvo čovjeka, koji je dijete Božje, zahtijeva mnogo više. Ljubav mora sve iznutra oživjeti, a izvana popratiti, onda ona sve ublažuje, sve pobožanstvenjuje:***

Bog je ljubav (1 Iv 4,16). Ljubav Božja mora uvijek biti naša pokretačka sila, onda će biti lakše ljubiti bližnjega, a svaka će zemaljska ljubav biti čistija i razumnija.[13] I drugom prilikom, na pitanje koje kreposti treba njegovati poslovni čovjek, odmah je odgovorio: ***Ljubav, jer sama pravednost nije dovoljna... uvijek prema ljudima postupaj pravedno i dopusti si biti malo vođen srcem... Čini ono što možeš za druge, kroz svoj posao. I uz pravednost prakticiraj ljubav. Pravednost sama za sebe je presuha, ostavlja mnoge prostore nepopunjenima.***[14]

Oružje kojim se kršćani trebaju služiti da bi učinkovito doprinijeli rješavanju problema u društvu su velika ljubav prema pravdi, koja je obogaćena ljubavlju, uz profesionalno obrazovanje ovisno o svakoj osobi. ***Trebat činiti u***

nadnaravnom planu ono što biste činili u naravnom planu,
savjetovao je sv. Josemaría; "***i tada svim ljudima na zemlji prenijeti želju bratstvom, razumijevanjem, ljubavlju.***[15] Čuvajte se doktrina koje nude lažna rješenja, onih materijalističkih, socijalnih problema. ***Da bi riješili sve sukobe u čovječanstvu, samo trebamo kršćansku pravednost i ljubav.***[16]

Ta razmišljanja ne znače da su kršćani (pogotovo oni koji imaju odgovornu zadaću u javnom životu ili društvu) oslobođeni od toga da se trude upoznati zakone koji upravljaju ekonomijom. **Ljubav ne isključuje znanje**, kaže Benedikt XVI., **nego ga, štoviše, zahtijeva, promiče i iznutra oživljuje. Znanje, pak, nikada nije isključivo djelo uma. Ono, naravno, može biti svedeno na izračun i eksperiment; ipak, želi li postati mudrost koja je kadra usmjeravati čovjeka u**

svjetlu njegovih početaka i posljednjeg cilja, ono mora biti „začinjeno solju“ ljubavi. Djela su bez znanja slijepa, a znanje bez ljubavi jalovo. Doista, „onaj koga nosi istinska ljubav dosljedljivo će otkriti uzroke bijede, pronaći putove za njezinono suzbijanje, odlučno je pobijediti“ (Pavao VI, enciklika *Populorum Progressio*, br. 75). [17]

Nastojmo dublje upoznati taj nauk Crkvenog učiteljstva, širiti ga, na taj način razmišljati i djelovati u svakodnevnicima.

Kao i uvijek, tražim vas da ostanete tijesno sjedinjeni s mojim nakanama. Naravno, na prvom mjestu je molitva za Papu i one koji mu pomažu. Ovoga mjeseca, dodatno, u Rimu je posebna sinoda biskupa za afrički kontinent. Utecimo se Duhu Svetom i sv. Josemaríji, moleći da Bog rasvijetli

umove biskupa koji će biti s Papom i udijeli plodove tom skupu.

Neću spominjati i ostale godišnjice Djela ovog mjeseca. No osjećam potrebu da svi mi rastemo u želji za poznavanjem različitih razdoblja života svetog Josemaríje. Njegova budna briga za ono što je nebo stavilo u njegove ruke oblikovala ga je u vjernog slugu Boga, Crkve (uključujući ovaj njezin maleni dio, Djelo), njegovih kćeri i sinova, svih ljudi, čak i onih koji ga ne razumiju. Važno je da nastavimo ići njegovim stopama.

Sa svom ljubavlju blagoslivljam vas,
vaš Otac

† Javier

Rim, 1. listopada 2009.

[1] usp. Ivan Pavao II., Propovijed na beatifikaciji našeg Utemeljitelja, 17. 5. 1992.

[2] *Iz* 43,1.

[3] Sv. Josemaría, *Susret s Kristom*, 47.

[4] *Post* 2, 15.

[5] Ivan Pavao II., Propovijed na kanonizaciji našeg Utemeljitelja, 6. 10. 2002.

[6] Ivan Pavao II., Propovijed na beatifikaciji našeg Utemeljitelja, 17. 5. 1992.

[7] Sv. Josemaría, *Prijatelji Božji*, 120.

[8] Sv. Josemaría, *Susret s Kristom*, 35.

[9] Benedikt XVI., Enciklika *Caritas in veritate*, 29. 6. 2009., 25.

[10] *Isto.*, konstitucija *Gaudium et spes*, 63.

[11] Benedikt XVI., Enciklika *Caritas in veritate*, 29. 6. 2009., 11.

[12] *Isto.*, 36.

[13] Sv. Josemaría, *Prijatelji Božji*, 172.

[14] Sv. Josemaría, zabilježeno na druženju, 27. 11. 1972.

[15] Sv. Josemaría, zabilježeno na druženju, 2. 6. 1974.

[16] Sv. Josemaría, zabilježeno na druženju, 14. 4. 1974.

[17] Benedikt XVI., Enciklika *Caritas in veritate*, 29. 6. 2009., 30.

.....

hr-hr/article/prelatovo-pismo-
listopad-2009/ (23.02.2026.)